नेपाल सरकार

अर्थ मन्त्रालय

महालेखा नियन्त्रक कार्यालय

(लगानी शाखा)

सार्जजनिक संस्थानहरुमा आर्थिक बर्ष २०७१/७२ सम्म भएको लगानी संक्षिप्त झलक

१. कूल लगानी स्थिति

यस अबधिको अन्तसम्म सरकारद्वारा १३९ वटा संस्थानहरुमा शेयर तथा ऋण गरी रु. २ खर्व ९६ अर्व २२ करोड ४३ लाख ३९ हजार लगानी भएको छ । जसमध्ये ऋण तर्फ १ खर्व ५८ अर्व ५८ करोड ३२ लाख १२ हजार र शेयर तर्फ १ खर्व ३७ अर्व ६४ करोड ११ लाख २६ हजार लगानी भएको छ। (तालिका १)

तालिका १
शेयर तथा ऋण लगानीको स्थिति

क्र.सं.	विवरण	आ.ब २०६९/७० सम्मको	आ.ब २०७०/७१ सम्मको	आ.ब२०७१/७२को	आ.ब २०७१/७२ सम्मको	प्रतिशत
१	***ऋण लगानी***					
	क) आन्तरिक ऋण	४१६९३४००३८७९८	४९०२६८०२८०५।३१	१७२५६४६३८०४।००	६६२८३२६६६०९।३१	
	ख) वैदेशिक ऋण	८५८५०१०९५२३।२५	९११९०२७०३७९.४१	११०९६७६०००।००	९२२९९९४६३७९।४१	
	ऋण जम्मा	**१२७५४३५०९९११।२३**	**१४०२१७०७३१८४।७२**	**१८३६६१३९८०४।००**	**१५८५८३२१२९८८।७२**	**५३।५३**
२	***शेयर लगानी***					
	क) साधारण	११००५६१८७००३।३४	११६०७६८०५२२९।४९	१०४७८१६८०१९।८६	१२४५६८५५८३२१।४९	
	** वैदेशिक शेयर*	३१५५६१६०२३।७२	८७८९५५१७८।५८	११८६४१४९२७।८६	२८६५३७०१०६.४४	
	ख) प्राथमिकता प्राप्त	१०५७६७५२३२९।५५	१०५७६७५२३२९।५५	०	१०५७६७५२३२९।५५	
	शेयर जम्मा	**१२०६३२९३९३३२।८९**	**१२७१६२९५८८७३।१५**	**१०४७८१६८०१९।८६**	**१३७६४११२६८९३।०१**	**४६।४७**
	# कूल जम्मा	**२४८१७६४४९२४४।१२**	**२६७३८००३२०५७।८७**	**२८८४४३०७८२३।८६**	**२९६२२४३३९८८१।७३**	**१००**

नोट:आ.ब २०७१/७२ को सोझै भुक्तानीबाट गरिएको ऋण लगानी को रकम यसमा समाबेस भएको छैन ।

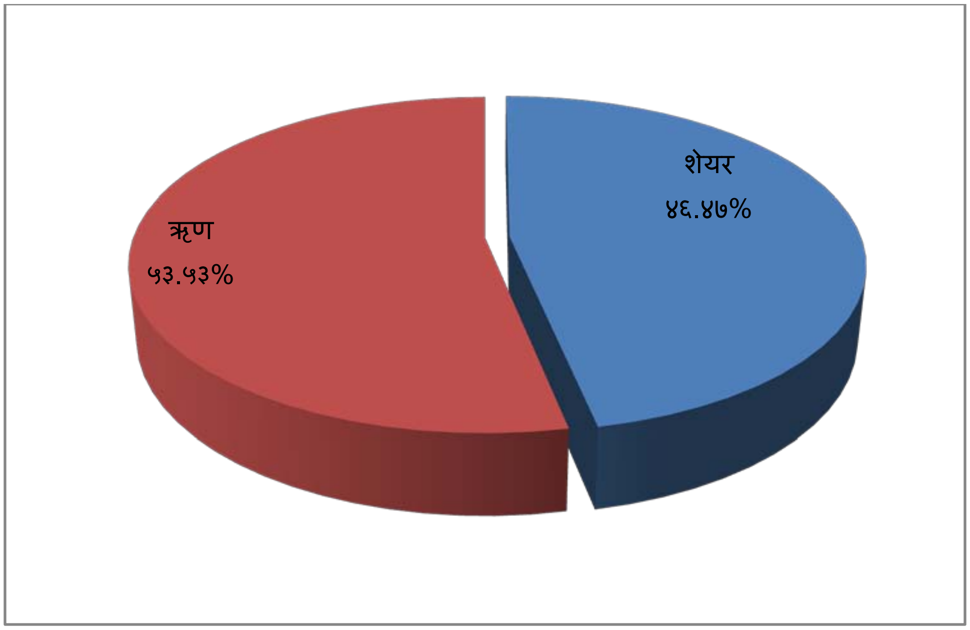

यस अबधि सम्ममा कुल लगानीमा ऋण लगानीको अंश ५३.५३ प्रतिशत र शेयर लगानीको अंश ४६.४७ प्रतिशत रहेको छ ।

अर्थिक बर्ष २०६९/७० सम्मको ऋण लगानीको तुलनामा आ.ब. २०७०/७१ मा ९.९३ प्रतिशतले बृद्धी भएको र आ.ब. २०७१/७२ मा आ.ब.२०७०/७१ को तुलनमा १३.०९ प्रतिशत बृद्धि भएको देखिन्छ । यसै गरि शेयर लगनी तर्फ २०६९/७०सम्मको लगानीको तुलनामा आ.ब. २०७०/७१ मा ५.४१ले बृद्धी भएको मा आ.ब २०७०/७१ को तुलनामा आ.ब २०७१/७२ मा ८.२३ प्रतिशत ले बृद्धि भएको देखिन्छ ।

१.१ शेयर लगानी स्थिति

१.१.१ कूल शेयर लगानी स्थिति

यस अबधिसम्म सरकारद्वारा १०७ संस्थानहरुमा नगद तर्फ रु १ खर्ब ३७ अर्व ६४ करोड ११ लाख २६ हजार रुपैंया शेयर लगानी भएको छ । (तालिका २)

तालिका २

कुल शेयर लगानीको स्थिति

क्र.स	विवरण	आर्थिक बर्ष २०६९/७० सम्मको	आर्थिक बर्ष २०७०/७१ सम्मको	आर्थिक बर्ष २०७१/७२ को	आ.ब २०७१/७२ सम्मको	प्रतिशत
१.	क. साधारण	११००५६१८७००३.३४	११६५८६२०६५४२.६०	१०४७८१६८०१९.८६	१२४५६८५५८३२१.४९	९२.३१
२.	ख. प्राथमिकता शेयर	१०५७६७५२३२९.५५	१०५७६७५२३२९.५५	०	१०५७६७५२३२९.५५	७.६९
	जम्मा	१२०६३२९३९३३२.८९	१२७१६२९५८८७३.१५	१०४७८१६८०१९.८६	१३७६४११२६८९३.०१	१००

नोट:आ.ब २०७१/७२ को सोझै भुक्तानीबाट गरिएको शेयर लगानी को रकम यसमा समाबेस भएको छैन ।

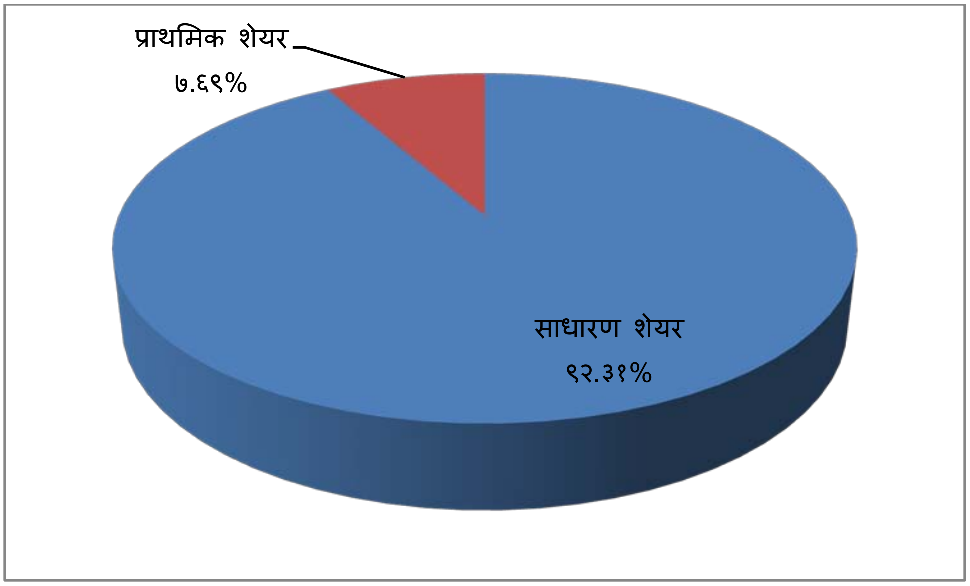

१.२संस्थान ऐनको आधारमा शेयर लगानी स्थिति

संस्थान ऐनको आधारमा भएको लगानीलाई हेर्दा विशेष ऐन अन्तर्गत स्थापित संस्थाहरुमा शेयरको ठूलो हिस्सा लगानी भएको देखिन्छ ।नेपाल विद्युत प्राधिकरण तथा दूर संचार कम्पनी यसै समूहमा पर्दछन् । (तालिका ३)

तालिका ३

संस्थापन ऐनको आधारमा शेयर लगानी स्थिति

क्र.सं.	विवरण	संस्था	आ.ब २०७१/७२ सम्मको रकम	प्रतिशत
१	संचार ऐन	२	२३३२१४६५४६.००	१.६९
२	कंपनी ऐन	६८	३०६४२३२१०२०.२९	२२.२६
३	सहकारी ऐन	२	१११३९८००.००	०.०१
४	संस्थान ऐन	६	२९२२१३२८३८.०१	२.१२
५	औद्योगिक विकास ब्य. ऐन	२	१२३३४१५००.००	०.०९
६	विशेष ऐन	२०	१०१५१२८०६९८८.७१	७३.७५
७	विविध ऐनहरु अन्तर्गत	७	९७२३८२००.००	०.०७
	जम्मा		**१३७६४११२६८९३.०१**	**१००.००**

नोट: आ.ब २०७१/७२ को सोझै भुक्तानीबाट गरिएको शेयर लगानी को रकम यसमा समाबेस भएको छैन ।

१.१.३ संस्थाको अस्थित्वको आधारमा लगानी

शेयर लगानी भएका १०७ वटा संस्थानहरु मध्ये २९ वटा संस्थानहरु अस्थित्वमा नरहेका देखिन्छन् । कुल शेयर लगानीमा यी संस्थानहरुको हस्सा भने केवल ०.६० प्रतिशत मात्र रहेको छ । (तालिका ४)

तालिका ४

संस्थाको अस्थित्वको आधारमा शेयर लगानी

क्र.सं.	विवरण	संस्था संख्या	रकम	प्रतिशत
१	अस्तित्वमा भएका	७८	१३६८६५१५८३५१.४६	९९.४४
२	अस्तित्वमा नभएका	२९	७७५९६८५४१.५५	०.५६
	जम्मा	**१०७**	**१३७६४११२६८९३.०१**	**१००.००**

नोट आ.ब २०७१/७२ को सोझै भुक्तानीबाट गरिएको शेयर लगानी को रकम यसमा समाबेस गरिएको छैन ।

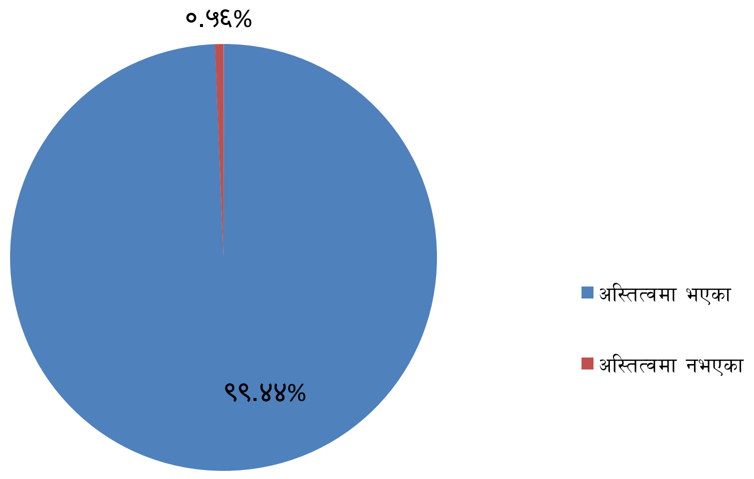

नोट यी संस्थानहरुको अस्तित्वको बारेमा आधिकारिक रुपमा पुष्टि हुन भने बांकी छ ।

२. ऋण लगानी

२.१ कूल ऋण लगानी स्थीति

आ.ब २०७१/७२ सम्म नेपाल सरकारद्वारा आन्तरिक श्रोतबाट रु ६६ अर्व २८ करोड ३२ लाख मात्र ६६हजार (कूल ऋण लगानीको ४१.८० प्रतिशत) तथा बैदेशिक श्रोतबाट रु ९२ अर्व २९ करोड ९९ लाख ४६ हजार (कूल ऋण लगानीको ५८.२०)गरी कूल रु १ खर्व ५८ अर्व ५८ करोड ३२ लाख १२ हजार लगानी भएको छ । उक्त लगानी मध्ये केही ऋणहरुको हिसाव भडान हुन बांकी छ । शेयर लगानीमा जस्तै ऋण लगानी तर्फ पनि कूल ऋणको ठूलो हिस्सा विद्युत प्राधिकरणमा लगानी भएको छ ।(तलिका ५)

तालिका ५

कूल ऋण लगानको स्थिति

क्र. सं.	विवरण	२०६९/७०सम्मको ऋण	२०७०/७१ सम्मको ऋण	२०७१/७२ को ऋण	आ.ब २०७१/७२ सम्मको	प्रतिशत
१	आन्तरिक ऋण	४१६९३४००३८७.९८	४९०२६८०२८०५.३१	१७२५६४६३८०४	६६२८३२६६६०९.३१	४१.८०
२	बैदेशिक ऋण	८५८५०१०९५२३.२५	९११९०२७०३७९.४१	११०९६७६०००	९२२९९९४६३७९.४१	५८.२०
	जम्मा	१२७५४३५०९९११.२३	१४०२१७०७३१८४.७२	१८३६६१३९८०४	१५८५८३२१२९८८.७२	१००

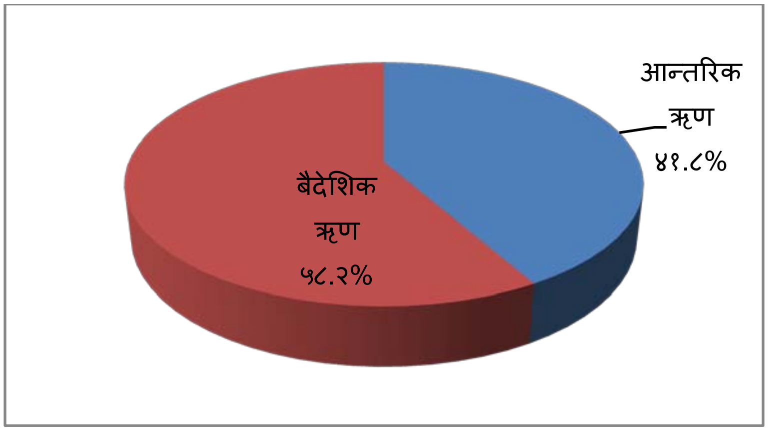

नोट आ.ब २०७१/७२ को सोझै भुक्तानीबाट गरिएको ऋण लगानी को रकम यसमा समाबेस गरिएको छैन ।

२.२ सांवा ब्याज असुलीको स्थिति

सरकारद्वारा संस्थानहरुमा भएको कूल ऋण लगानी अन्तरगत हालसम्म सरकारलाई सांवा तर्फ रु ३९ अरव ४५ करोड ४८ लाख ७९ हजार तथा ब्याज तर्फ रु ३३ अरव २६ करोड ८६ लाख १७ हजार गरी कल रु ७२ अरव ७२ करोड ३४ लाख ९६ हजारअसूली भएको छ । (तालिका ६)

तालिका ६

सांवा ब्याज असूलीको स्थिती

विवरण	आ.ब	साँवा असूली	ब्याज प्राप्त	जम्माप्राप्त	प्रतिशत
आन्तरिक	२०६९/७० सम्मको	३४०१९३७७२०/१०	१९४२८२०९९६/०१	५३४४७५८७१६/११	९/९६
	२०७०/७१ सम्मको	३६३८३६५७६७/८०	२१३३७०७१६६/१७	५७७२०७२९३३/९७	
	२०७१/७२ को	६११७७०४३२/००	८५९२५३०२८/६६	१४७१०२३४६०/६६	
	हाल सम्मको	४२५०१३६१९९/८०	२९९२९६०१९४/८३	७२४३०९६३९४/६३	
बैदेशिक	२०६९/७० सम्मको	३३१९०२५४९७९/००	२८६४८५७७८९८/२६	६१८३८८३२८७७/२६	९०/०४
	२०७०/७१ सम्मको	३३५४७५९६३७७/३५	२९१९४२३२०५६/०४	६१८६४८६३६१०/४३	
	२०७१/७२ को	१६५७१४६६००/८५	१०८१४२५२२६/९९	२७३८५७१८२७/८४	
	हाल सम्मको	३५२०४७४२९७८/२०	३०२७५६५७२८३/०३	६५४८०४००२६१/२३	
कूल जम्मा		३९४५४८७९१७८	३३२६८६१७४७७/८६	७२७२३४९६६५५/८६	
प्रतिशत		५४/२५	४५/७५		१००/००

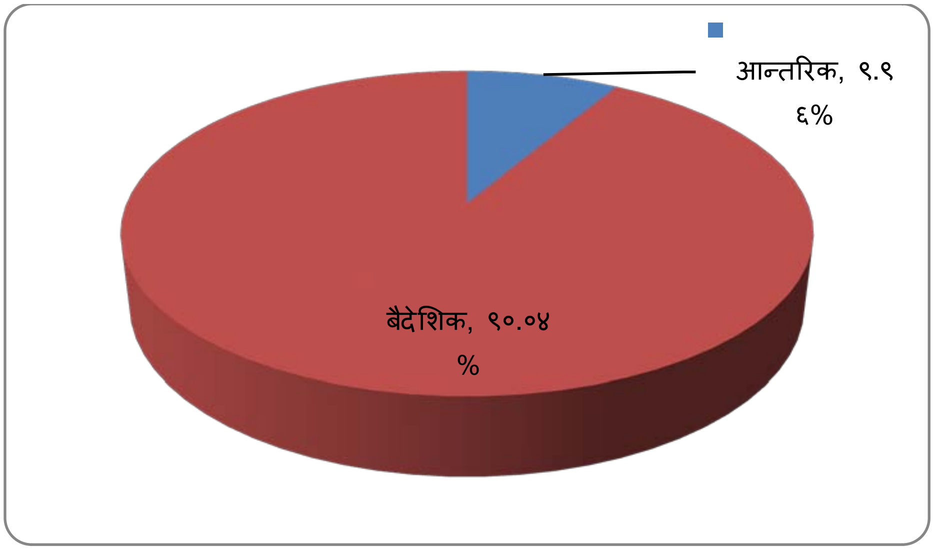

आन्तरिक तर्फ आर्थक बर्ष २०६९/७० सम्मको सांवा असुली को तुलनामा आ.ब २०७०/७१ मा ६.९५ प्रतिशत र आ.ब २०७१/७२ मा १६.८१ प्रतिशत बृद्धि भएको देखिन्छ । आ.ब २०६९/७० मा ब्याज प्राप्तीमा ९.८२ प्रतिशत र आ.ब २०७१/७२ मा ४०.२७ प्रतिशतले बृद्धि भएको छ । यसै गरि बैदेशिक तर्फ आ.ब २०६९/७० सम्मको सांवा असूलीको तूलनामा आ.ब २०७०/७१ मा १.०७ प्रतिशत र आ.ब २०७१/७२ मा ४.९३ प्रतिशतले बृद्धि भएको छ । आ.ब. २०६९/७० को ब्याज प्राप्तीको तुलनामा आ.ब २०७०/७१ मा १.९० प्रतिशत र आ.ब २०७१/७२ मा ३.७० प्रतिशतले बृद्धि भएको देखिन्छ ।

२.३ संस्थाको अस्तित्वको आधारमा ऋण लगानी स्थिति

आन्तरिक श्रोतबाट ऋण लगानी भएका ६८ संस्थाहरु मध्ये १७ बटा तथा बैदेशिक श्रोतहबाट ऋण लगानी भएका ४७ मध्ये ६ बटा संस्थाहरु विभिन्न कारणले अस्तित्वमा छैनन् । कूल लगानीमा यिनिहरुको हिस्सा १.२६ प्रतिशत रहेको छ । (तालिका ७)

तालिका ७

संस्थाको अस्तित्वको आधारमा ऋण लगानीको स्थिति

क्र.स	विवरण	अस्तित्वमाभएका		अस्तित्वमानभएका	
		संस्था संख्या	रकम	संस्था संख्या	रकम
१	आन्तरिक ऋण	६८	६४५१७१४४०९६.१४	१७	१७६६१२२५१३.१७
२	बैदेशिक ऋण	४७	92133323339.41	६	१६६६२३०४०.००
	जम्मा		**156650467435.55**		**१९३२७४५५५३.१७**
	प्रतिशत		९८.७८		१.२२

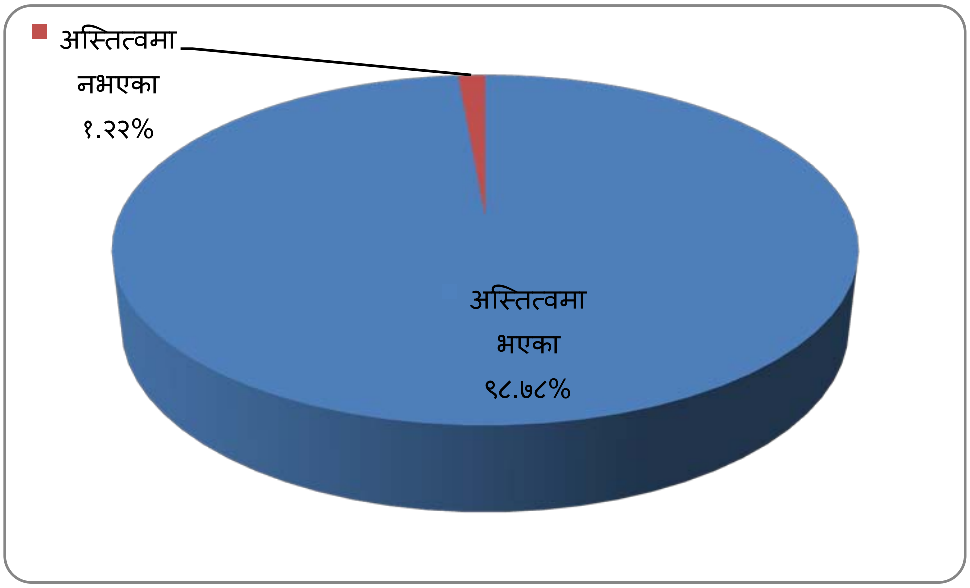

३. सांवा, व्याज तथा लाभांश असूलीको २०५४।५५ देखि २०७१।७२ सम्मको स्थिति

३.१ कूल असूली स्थिती

सरकारद्धारा भएको लगानी अन्तर्गत आर्थिक वर्षका २०५४।५५ देखि २०७१।७२ सम्म सरकारलाई सांवातर्फ रु २८ अर्ब ६३ करोड ३० लाख ६३ हजार ३ सय ६ रुपैया मात्र, व्याज तर्फ रु २२अर्ब

८७ करोड १६ लाख ६७ हजार ४ सय ९२ रुपैया तथा लाभांश तर्फ रु ८९ अर्ब ९७ करोड ६५ लाख ११ हजार ८ सय ८ रुपैया गरी जम्मा रु १ खर्ब ४१अर्ब ४८ करोड १२ लाख ५० हजार ६ सय ७ रुपैया मात्र प्राप्त भएको छ । आ.ब. २०७१।७२ मा सावां, ब्याज तथा लाभांश जम्मा १७ अर्ब ५५ करोड ३८ लाख ३३ हजार १ सय ७६ रुपियां असूली भएको छ । (तालिका८)

तालिका ८

सांवा, व्याज तथा लाभांश असूलीको २०५४।५५ देखि २०७१।७२ सम्मको स्थिति

आ.व	सांवा	व्याज	लाभांश	जम्मा
२०५४।५५	१,२४७,१०७,४३४।४१	१,१५३,१४३,५३८।८७	१,१८३,२५३,५०२।५०	३,५८४,३०४,४७५।७८
२०५५।५६	२,२४१,५६२,३१५।०४	१,६५९,४८७,७७३।८५	१,७७९,९७४,४९०।५०	५,६८१,०२४,५७९।३९
२०५६।५७	२,१४२,६५९,४०७।७९	१,५६८,१४०,१७०।३७	२,६२३,५८८,३४७।२३	६,३३४,३८७,९२५।३९
२०५७।५८	२,०५७,०५५,८४३।९४	१,४६५,७७४,७०६।८४	२,३३६,३९८,०५५।९१	५,८५९,२२८,६०६।६९
२०५८।५९	१,९२८,२३७,३०६।५०	१,२२०,२७३,७६१।२५	२,४८६,२१७,४६९।००	५,६३४,७२८,५३६।७५
२०५९।६०	१,५३९,६५९,६९०।९४	९२४,६१६,४६८।०७	२,४९७,६४२,९५८।०५	४,९६१,९१९,११७।०६
२०६०।६१	१,८४९,१८२,१८१।३४	१,६०५,२८८,६५१।६५	२,६६०,५६०,९९१।५३	६,११५,०३१,८२४।५२
२०६१।६२	१,२३८,९२७,७९९।३५	१,४५७,८२३,३१८।१६	४,५८९,८८१,२६५।२८	७,२८६,६३२,३८२।७९
२०६२।६३	१,५११,९११,८२६।४०	१,४३४,५३७,४९३।०४	३,६९४,७१३,१२९।९७	६,६४१,१६२,४४९।४१
२०६३।६४	१,०३१,३२५,०५३।६१	१,०४९,७८१,०७७।२४	४,९३४,११२,६७०।४४	७,०१५,२१८,८०१।२९
२०६४।६५	१,४८९,०६०,६२९।२३	७४६,५७१,३६९।२३	५,०२५,७६८,८२९।३१	७,२६१,४००,८२७।७७
२०६५।६६	३,५२८,८२१,६४१।८५	१,०८६,१८७,०९१।४७	७,११७,३६२,९७९।३९	११,८१२,३७१,७१२।७१
२०६६।६७	१,९५३,५३७,१८९।५२	४४६,६००,६००।९९	७,३५०,७८३,४४०।८७	९,७५०,९२१,२३१।३८
२०६७।६८	१,२७९,५०९,६८९।८२	१,१९९,०५६,२०७।७२	८,६२४,६२८,९२३।२२	११,१०३,१९४,८२०।७६
२०६८।६९	१८७,००४,९७१।९०	१,७३५,३९०,२००।६२	६,२०६,५५३,९४६।९१	८,१२८,९४९,११९।४३
२०६९।७०	७५५,३०७,०१४।१४	५२६,३७८,४८३।५१	६,६१४,४३५,३९५।६२	७,८९६,१२०,८९३।००
२०७०।७१	५६९८११४९४।९५	१६५१९३८३२३।९१	६६३९०७०३०७।३५	८८६०६२०१२६।२१
२०७१।७२	२०८१५८१८१५।७१	११४०६७८२५५।६५	१३५३१५७३१०५।१९	१७५५३८३३१७६।५५
जम्मा	**२८६३३०६३३०६।४४**	**२२८७१६६७४९२।४४**	**८११७६५११८०८।२७**	**१४१४८१२५०६०७।१५**